

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **D. S.**, zastoupeného advokátem JUDr. Petrem Doležalem, Mazovská 476/2, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, čj. KUUK/130431/2023/DS/Lin, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 1. 2025, čj. 42 A 21/2023-35,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 1. 2025, čj. 42 A 21/2023-35, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, čj. KUUK/130431/2023/DS/Lin, a rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem ze dne 13. 4. 2023, čj. MURCE/18204/2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 22 362,70 Kč do rukou jeho advokáta JUDr. Petra Doležala do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Popis věci a dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (*stěžovatel*) byl jako provozovatel motorového vozidla Městským úřadem Roudnice nad Labem (*městský úřad*) uznán vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (*zákon o silničním provozu*), kterého se dopustil tím, že nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nezjištěný řidič automobilu značky Škoda (provozovaného stěžovatelem) totiž při jízdě v obci Roudnice nad Labem nerespektoval světelný signál s červeným světlem „Stůj!“ a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) cit. zákona. Jelikož z přestupku nebyl obviněn řidič, byl odpovědným shledán stěžovatel, kterému byla za přestupek provozovatele rozhodnutím městského úřadu uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel odvolal ke Krajskému úřadu v Ústí nad Labem (*žalovaný*), který v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání stěžovatele zamítl. Následně se stěžovatel obrátil na Krajský soud v Ústí nad Labem (*krajský soud*) se žalobou proti rozhodnutí o odvolání. Krajský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení, pro vady řízení před správním orgánem, které měly za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, a pro nepřezkoumatelnost, a navrhuje jej zrušit.

[4] Důvody přijatelnosti kasační stížnosti spatřuje stěžovatel v tom, že v posuzovaném případě vyvstaly dvě následující právní otázky, které doposud nebyly jednoznačně zodpovězeny judikaturou NSS, případně byly, avšak krajský soud se od této judikatury svévolně odchýlil:

1. Je podmínka učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku splněna již jedním neúspěšným doručením předvolání, spočívá-li neúspěšnost doručení toliko v nevyzvednutí zásilky?
2. Je správní orgán povinen vyžádat si nájemní smlouvu, má-li povědomí o její existenci?

[5] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud dospěl k závěru, že přestupek byl zdokumentován automatizovanými technickými prostředky (*ATP*), zatímco městský úřad a žalovaný pouze konstatovali, že přestupek byl zdokumentován videozáznamem. Právě nesoulad ohledně formy zachycení přestupku odůvodňuje zrušení rozsudku. Dále stěžovatel zdůrazňuje, že se krajský soud dopustil nesprávného právního posouzení, když kamerový systém označil za *ATP*. Poslední námitka stěžovatele směřuje proti nepřípustnému dokazování. Krajský soud prý postupoval nezákonně, když uvedl, že na stránkách města Roudnice nad Labem byla veřejnost informována o zřízení *ATP*. Tato informace je však neurčitá, není patrná ze správního spisu a krajský soud ani neprováděl dokazování.

[6] Žalovaný ve vyjádření pouze uvádí, že souhlasí s napadeným rozsudkem a námitky stěžovatele považuje za nedůvodné. Proto navrhuje, aby NSS kasační stížnost zamítl.

3. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem

pokračování

podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. O přijatelnou kasační stížnost se podle judikatury zdejšího soudu může jednat v následujících typech případů:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou NSS*.
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci NSS.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že NSS ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) V napadeném rozsudku krajského soudu bylo shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud:
 - a) *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu;
 - b) *v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva*. Muselo by se ovšem jednat o pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

3. 1. K přijatelnosti kasační stížnosti

[8] NSS se nejprve zabýval první z otázek, kterou stěžovatel považuje za doposud neřešenou v judikatuře zdejšího soudu, tedy zda k naplnění nezbytných kroků ke zjištění pachatele postačí již jedno neúspěšné doručení výzvy k vyjádření.

[9] Podle § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu lze projednat přestupek provozovatele vozidla jenom tehdy, učinil-li obecní úřad obce s rozšířenou působností „*nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě*.“ Odpovědnost provozovatele je tedy formulována jako subsidiární a lze jej postihnout pouze v případě, že se správní orgán nejprve dostatečně pokusil o postihnutí tvrzeného řidiče automobilu, v němž byl přestupek spáchán.

[10] Výkladem pojmu „*nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku*“ se NSS ve své judikatuře opakovaně zabýval, a to také v situaci, kdy stěžovatel za řidiče automobilu označil osobu žijící v zahraničí. S odkazem na dřívější judikaturu přitom v rozsudku ze dne 7. 11. 2024, čj. 4 As 19/2024-23, uvedl, že naplnění požadavku „*nezbytných kroků*“ je nutné posuzovat individuálně. Také v situaci, kdy tvrzený řidič nereaguje na výzvu k vyjádření zaslanou správním orgánem, „*je třeba zohlednit další skutkové okolnosti, aby bylo možné uzavřít, zda byla činnost ze strany správního orgánu dostatečná, a představovala tak provedení nezbytných úkonů*.“ Obecně však NSS klade na správní orgány poměrně nízké nároky při zjišťování řidiče, který měl být dle tvrzení provozovatele pachatelem přestupku. Například

v bodě 14 rozsudku ze dne 11. 5. 2023, čj. 4 As 170/2022-39, je uvedeno, že *„zejména při zjevných obstrukcích a v případech, kdy provozovatel jako řidiče označí osobu s adresou pobytu v zahraničí, přitom NSS klade relativně nízké požadavky na to, jaké kroky musí správní orgán učinit dříve, než zahájí správní řízení s provozovatelem vozidla.“* Zdejší soud se tedy snaží předcházet situacím, kdy se provozovatelé vyhýbají své odpovědnosti například označením nekontaktní osoby.

[11] Podle judikatury obecně platí, že správní orgán nebyl při zjišťování primárního pachatele dostatečně aktivní, zaslal-li tvrzenému řidiči pouze jednu výzvu k vyjádření. Z tohoto pravidla však existuje výjimka, kterou je označení nekontaktní osoby v zahraničí. V takovém případě je jediný pokus o doručení výzvy dostačující pro naplnění požadavku nezbytných kroků předtím, než může správní orgán přistoupit k postihnutí provozovatele automobilu (viz rozsudek ze dne 5. 6. 2020, čj. 4 As 450/2019). Pro naplnění zákonného předpokladu subsidiarity by naopak nebylo dostačující, nepokusil-li se správní orgán o kontaktování označené osoby žijící v zahraničí vůbec (viz rozsudek ze dne 12. 11. 2021, čj. 5 As 141/2019-22). Zmíněné závěry NSS vysloveně vyjádřil například v rozsudku ze dne 28. 7. 2022, čj. 9 As 56/2022, bod 18 a 19, v němž s odkazem na předchozí judikaturu uvádí, že *„požadavek krajského soudu, aby správní orgán do zahraničí doručoval opakovaně, případně aby se opakovaně dotazoval žalobce na bližší osobní údaje tvrzeného pachatele přestupku, nemá oporu v právní úpravě tak, jak ji NSS setruvale vykládá.“* Jednalo se přitom o obdobnou situaci jako v případě stěžovatele. Vzhledem k tomu, že NSS konstatoval, že ze zákona nevyplývá povinnost správního orgánu opakovaně doručovat do zahraničí, je irelevantní, zda je důvodem nedoručení výzvy pouhé nevyzvednutí zásilky, či skutečnost, že tvrzený řidič nemá poštovní schránku.

[12] Z uvedeného je zřejmé, že stěžovatelem nastíněná otázka byla v judikatuře zdejšího soudu již jednoznačně zodpovězena, a to souladným způsobem, jakým se k ní postavil krajský soud v nyní posuzovaném případě. Pro naplnění podmínky nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku tedy postačí již jedno neúspěšné doručení výzvy, spočívá-li neúspěšnost doručení toliko v nevyzvednutí zásilky osobou žijící v zahraničí. Zdejší soud neshledal důvod se v této věci od zmíněných závěrů odchýlit. Krajský soud se v napadeném rozsudku zcela správně řídil závěry zmíněné judikatury, když konstatoval, že městský úřad postupoval při snaze o postihnutí tvrzeného řidiče automobilu zákonným způsobem (body 32-36).

[13] NSS proto přikročil ke druhé otázce, pro kterou stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou, tedy zda je nutné, aby si správní orgán vyžádal nájemní smlouvu v případě, že ví o její existenci.

[14] Významem existence nájemní smlouvy pro povinnost správního orgánu zahájit přestupkové řízení s provozovatelem vozidla se NSS zabýval v rozsudku ze dne 29. 5. 2020, čj. 2 As 293/2018-25. Uvedl (bod 24), že *„žalobkyně vnesla zcela plausibilní tvrzení, že předmětné vozidlo v době spáchání přestupku pronajala jiné osobě, přičemž ta tak v předmětné době mohla být řidičem vozidla, a tedy i přestupcem. Je zcela běžné, že české půjčovny aut půjčují svá vozidla cizincům žijícím v jiných státech, kteří za nějakým účelem navštívili Českou republiku (turistům, obchodním cestujícím, lidem zde krátkodobě pracujícím, např. vyslaným manažerům apod.). Ti, kdo si takto auto půjčí, je také obvykle řídí. Jistě je mohou také svěřit, i když se třeba smluvně zavázali tak neučinit, i jiné osobě, nicméně pravidelný běh věcí je obvykle takový, že ten, kdo si auto půjčí, je také většinou řídí. [...] V daném případě je však nejpodstatnější, že všechny skutečnosti, které se magistrát do té doby dozvěděl, byly dostatečné k zahájení řízení*

pokračování

o přestupku s označeným řidičem. [...] Pokud měl tedy magistrát údaje o totožnosti osoby, které vozidlo provozovatel pronajal, a bylo zjevné, v čem mělo protiprávní jednání spočívat, kdy, kde a za použití jakého vozidla, měl jasné informace pro zahájení řízení o přestupku a další vysvětlení ze strany řidiče nebylo ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o přestupcích nezbytné. Lze totiž důvodně předpokládat, že toto vozidlo označený řidič řídil i v době spáchání přestupku. Magistrát (ani žalovaný) přitom skutečnost, že to byl tvrzený řidič, kdo měl vozidlo v nájmu, nezpochybňoval, a proto si k jejímu ověření ani nevyžádal předmětnou smlouvu. Zjištění, zda tvrzený řidič toto vozidlo v daném místě a čase skutečně řídil, je pak věcí samotného řízení o přestupku.“

[15] Zdejší soud však vnímá významný rozdíl mezi okolnostmi nyní posuzované věci a případu rozhodovaného právě citovaným rozsudkem v tom, že na rozdíl od autopůjčoven fyzická osoba zpravidla nepronajímá svůj vlastní automobil jiné fyzické osobě na základě nájemní smlouvy. V případě autopůjčoven je totiž pronájem automobilů specifickou podnikatelskou činností, jejímž předmětem je půjčování automobilu jiným osobám, které jej následně řídí. Zatímco u autopůjčovny tedy není samo tvrzení o pronájmu provozovaného automobilu překvapivé, u fyzické osoby je situace odlišná. Nelze u ní totiž automaticky předpokládat, že při běžném chodu věcí automobil pronajala a řídila jej jiná osoba žijící v zahraničí.

[16] Citovanou judikaturu proto nelze z důvodu odlišného postavení provozovatele fyzické osoby na posuzovanou věc aplikovat. Stěžovatel se tedy mylí, tvrdí-li, že se krajský soud od citovaného rozsudku svévolně odchýlil. Jedná se však o otázku doposud judikaturně neřešenou, a proto je kasační stížnost přijatelná.

[17] NSS proto přistoupí k zodpovězení doposud neřešené otázky, která podle stěžovatele mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozsudku, a následně také k meritornímu posouzení dalších kasačních námitek.

3.2.K povinnosti správního orgánu vyžádat si nájemní smlouvu

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že neměl povinnost „proaktivně“ předložit nájemní smlouvu. Městský úřad jej nevyzval k doložení nájemní smlouvy, ačkoliv mohla být podkladem pro zahájení přestupkového řízení proti tvrzenému řidiči.

[19] K tomu NSS předně uvádí, že (ne)existenci povinnosti správního orgánu vyžádat si nájemní smlouvu v přestupkovém řízení vedeném s provozovatelem vozidla je třeba vykládat v širším kontextu. Pouze s ohledem na povahu přestupku provozovatele vozidla totiž lze správně zodpovědět, zda správní orgán stíhá povinnost vyžádat si nájemní smlouvu.

[20] První z podstatných znaků přestupku zdůraznil NSS například v rozsudku ze dne 6. 6. 2024, čj. 3 As 131/2021-117, bod 31, ve kterém upozornil, že „*přestupek provozovatele vozidla vymezený v § 125f zákona o silničním provozu je deliktem subsidiárním. Primárně tedy za spáchání přestupku v silničním provozu odpovídá řidič vozidla a až při splnění zákonem stanovených podmínek činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Předmětem řízení o přestupku dle § 125f zákona o silničním provozu tedy není přestupek spáchaný řidičem, ale objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za skutek, který znaky přestupku vykazuje*“. Ve spojení s výše citovanou judikaturou k nezbytným krokům ke zjištění pachatele přestupku je zřejmé, že mezi zákonné podmínky odpovědnosti provozovatele patří také nemožnost postihnout tvrzeného řidiče vozidla.

[21] Kromě subsidiární povahy přestupku zdejší soud opakovaně upozorňuje také na další podstatný prvek – odpovědnost za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je konstruována jako objektivní s možností liberace. Důvod, proč se zákonodárce rozhodl pro zavedení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidel, vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, podle kterého se zákonodárce snažil „odstranit stav, kdy některé z těchto přestupků nebylo možné ve velkém počtu případů postihovat. Bylo sice spolehlivě prokázáno, že se přestupek stal, chyběly však účinné prostředky ke zjištění osoby řidiče, který se ho měl dopustit. Automatizované technické prostředky často nezaznamenaly pachatele, nebo jej nezaznamenaly natolik ostře, aby jej bylo možno ztotožnit s konkrétní osobou. V případě neoprávněného zastavení nebo stání pak bránila identifikaci řidiče jeho nepřítomnost. Jiné možnosti zjištění osoby řidiče byly zpravidla velmi omezené. Přehled o tom, kdo vozidlo užíval, by nicméně vždy měl mít jeho provozovatel.“ Smysl této zákonné konstrukce popsal také zdejší soud v rozsudku ze dne 28. 6. 2023, čj. 8 As 60/2022-57, v němž uvedl, že „přestupek provozovatele vozidla byl zákonodárcem záměrně konstruován tak, aby byla usnadněna důkazní pozice správního orgánu, a do jisté míry se jí relativizuje povinnost správního orgánu nést důkazní břemeno. Je sice právem provozovatele vozidla zůstat i v reakci na výzvu správního orgánu pasivní, nicméně důsledky takové vlastní pasivity nemůže úspěšně přičítat k tíži správního orgánu. Je tak věcí provozovatele vozidla, aby správním orgánům aktivně sdělil totožnost řidiče, stejně jako v případě liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.“

[22] Vzhledem k subsidiární povaze přestupku provozovatele je vhodné také uvést předpoklady pro zahájení přestupkového řízení s řidičem automobilu. Právě při jejich nenaplnění totiž přechází odpovědnost na provozovatele. Zmíněné předpoklady shrnul NSS v rozsudku ze dne 19. 11. 2021, čj. 8 As 222/2019-61, bod 27, když uvedl, že „pokud správní orgány znají totožnost tvrzeného řidiče, je jim známo, v čem protiprávní jednání spočívá (tj. kdy, kde a za použití jakého vozidla k němu mělo dojít), a mají důkazy, ze kterých lze důvodně předpokládat, že vozidlo řídil v době spáchání přestupku, pak mají zahájit řízení o přestupku s tímto řidičem. Pro zahájení řízení s označeným řidičem není nutná jistota toho, že tento řidič přestupek spáchal, jelikož toto zjištění je věcí samotného řízení o přestupku. Pokud následně nebude řidiči spáchání přestupku prokázáno, toto řízení zastaví a zahájí řízení s provozovatelem vozidla. Pokud správní orgány nebudou mít rovnou dostatečné podklady pro zahájení řízení s tvrzeným řidičem, pak se musí pokusit zjistit jeho totožnost. Až v případě, že totožnost řidiče nezjistí, mohou zahájit řízení s provozovatelem vozidla.“ V bodě 28 téhož rozsudku NSS uvedl, že „správní orgán prvního stupně měl k dispozici totožnost tvrzené řidičky, věděl o tom, v čem spočívá protiprávní jednání, a byla mu rovněž předložena nájemní smlouva, ze které plynulo, že označená řidička měla v době spáchání přestupku vozidlo v nájmu. V nyní posuzované věci tak měly správní orgány s označenou řidičkou zahájit řízení o přestupku. Vzhledem k tomu, že tak neučinily, nebyly dány podmínky pro zahájení řízení se stěžovatelkou a následně vydané rozhodnutí je proto nezákonné.“

[23] Z popsané judikatury je patrné, že pojetí odpovědnosti provozovatele vozidla má vliv také na rozložení důkazního břemene v přestupkovém řízení a na požadavky na procesní aktivitu stran. Obecně je totiž v zájmu provozovatele, aby v řízení o přestupku uvedl přesvědčivá tvrzení a předložil relevantní důkazy na jejich podporu. Pouze v takovém případě se totiž může zprostit objektivní odpovědnosti za porušení silničních předpisů při řízení jím vlastněného automobilu. Tato tvrzení a předložené důkazy však mohou mít samozřejmě různou míru relevance a přesvědčivosti vzhledem ke specifickým okolnostem

pokračování

případu. Takovou okolností může být i osoba provozovatele. Proto činí NSS dílčí závěr, že od fyzické osoby lze očekávat odlišnou míru procesní aktivity oproti autopůjčovně.

[24] V případě autopůjčovny bude totiž pronájem vozidla mnohem častější, a proto tvrzení o existenci nájemní smlouvy v době spáchání přestupku má větší relevanci v tom smyslu, že přestupek skutečně spáchal tvrzený řidič. Důsledkem větší pravděpodobnosti pronájmu automobilu autopůjčovnou jsou zvýšené požadavky na zjišťování pachatele ze strany správního orgánu. V takovém případě není ve smyslu rozsudku 2 As 293/2018-25 vždy dostačující, spokojí-li se správní orgán pouze s jednou neúspěšnou výzvou k vyjádření. V případě fyzických osob je však pronájem automobilu natolik výjimečnou situací, že nelze považovat samotné tvrzení o existenci smlouvy za dostatečnou procesní aktivitu provozovatele. Na rozdíl od autopůjčovny se totiž nejedná o běžnou situaci a prokázání této odchylky proto stíhá právě tohoto provozovatele. Tento závěr je zcela v souladu s objektivním pojetím odpovědnosti provozovatele vozidla a s tím souvisejícím rozložením důkazního břemene v přestupkovém řízení.

[25] NSS proto uzavírá, že správní orgán nemá v případě provozovatele, který je fyzickou osobou, povinnost vyžádat si nájemní smlouvu, ačkoliv ví (resp. vědět může) o její existenci. Objektivní pojetí odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve spojení s výjimečností této situace totiž odůvodňuje, aby nedoložení smlouvy stíhalo provozovatele, který je fyzickou osobou, a nikoliv správní orgán.

[26] V posuzovaném případě proto městský úřad nepochybil, nevyžádal-li nájemní smlouvu a postupoval podle judikatury, která jej opravňuje po pouhé jedné neúspěšné výzvě k vyjádření odložit věc tvrzeného řidiče a stíhat provozovatele vozidla (viz body 10 a 11 tohoto rozsudku). Tento postup také správně aproboval krajský soud v napadeném rozsudku, přičemž odkázal na judikaturu založenou na stejných principech, na nichž NSS zodpověděl posuzovanou otázku (bod 36 napadeného rozsudku). Námitka stěžovatele proto není důvodná.

3. 3. *K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku*

[27] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvádí, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož v něm krajský soud konstatoval zjištění přestupku ATP, ačkoliv městský úřad a žalovaný pouze uvedli, že přestupek byl zjištěn z videozáznamu.

[28] NSS připomíná, že za nepřezkoumatelné se považuje až takové rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jaké skutečnosti považuje soud za rozhodné, popř. na jakých úvahách soud své rozhodnutí založil. Nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost pak trpí takové rozhodnutí, které postrádá základní náležitosti nebo z něhož není seznatelné, zda soud žalobu zamítl, nebo o ní odmítl rozhodnout.

[29] NSS porovnal z napadeného rozsudku a správního spisu stěžovatelem tvrzený nesoulad a dospěl k závěru, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Krajský soud přesvědčivě a srozumitelně vyložil, proč považuje kamerový systém, kterým byl přestupek zjištěn, za ATP. Toto tvrzení navíc důkladně opřel o judikaturu zdejšího soudu (bod 38 napadeného rozsudku). Je také třeba zdůraznit, že v uvedené části odůvodnění krajský soud pouze reaguje na námitky stěžovatele, který v žalobě jako první vznesl argument, že přestupek nebyl zjištěn za pomoci ATP, a proto za něj nemůže být odpovědný. Nelze proto důvodně vytýkat krajskému soudu, že se touto námitkou zabýval, a odůvodňovat tím

tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Argumenty k povaze kamerového systému přitom krajský soud vypořádal v odůvodnění způsobem, z nějž jsou patrné veškeré podstatné úvahy.

[30] Z pohledu výše zmiňovaných judikатурních východisek tedy nelze napadenému rozsudku krajského soudu nic vytknout. Rovněž námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.

3. 4. K námitce nesprávného právního posouzení

[31] Stěžovatel dále namítá, že krajský soud nesprávně posoudil splnění zákonné podmínky zjištění přestupku ATP. Porušení předpisů totiž bylo natočeno městským kamerovým systémem, na jehož základě úřední osoby vyhodnotily, že byl spáchán přestupek. Stěžovatel je přesvědčen, že zmíněný postup neodpovídá zákonné definici ATP, jelikož na zaznamenávání ulice kamerovým systémem není nic automatizovaného. Pro srovnání upozorňuje na existenci systémů, které opravdu automatizovaným způsobem vyhodnocují spáchání přestupku nerespektováním červeného signálu „Stůj!“ na semaforu. V kasační stížnosti stěžovatel rovněž uvádí, že již v žalobě zdůrazňoval, že kamerový systém není ATP, a v návaznosti na tuto námitku prý krajský soud nesprávně konstatoval opačný závěr, který v rozhodnutí neuvedl městský úřad ani žalovaný. Popsaným způsobem prý soud nezákonně nahradil vlastním uvážením správní uvážení o naplnění zákonných podmínek přestupkové odpovědnosti.

[32] Zákon o silničním provozu v § 125f odst. 2 písm. a) stanoví, že „*provozovatel vozidla za přestupek odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání.*“

[33] NSS se v již dříve zabýval otázkou odpovědnosti provozovatele za přestupek spáchaný nerespektováním červeného světelného signálu „Stůj!“ a významem povahy zařízení, kterým byl přestupek zaznamenán. V rozsudku ze dne 28. 4. 2023, čj. 8 As 96/2021-38 (bod 14) zdůraznil, že „*otázka, zda měření bylo provedeno ATP, je podmínkou naplnění skutkové podstaty daného správního deliktu a správní orgán tuto skutečnost musí řádně doložit a odůvodnit. Ze správního spisu je z pořízené fotografie patrné, jakým konkrétním přístrojem bylo měření provedeno, žádné další údaje, z nichž by bylo možno dovodit, že se o ATM jedná, však z dané fotografie neplynou. Městský soud při určení, zda se jednalo o ATP, vycházel právě z této fotografie a z obecného konstatování správního orgánu I. stupně v jeho rozhodnutí (bez konkrétního označení, o jaký konkrétní přístroj šlo). Podle NSS však uvedené nelze považovat za dostatečné. Součástí správního spisu totiž nejsou žádné další podklady týkající se měřicího přístroje, které by jeho použití jakožto ATP prokazovaly (např. ověřovací listy či certifikáty, jako je tomu v jiných věcech, kde judikatura takový postup akceptovala). [...] V nynější věci z rozhodnutí správních orgánů není zřejmé, na základě čeho dospěly k tomu, že k měření byl použit automat. Uvedené pak nelze dovodit ani z podkladů založených ve správním spisu. Přes shora zmíněnou pasivitu stěžovatelky ve správním řízení závěry městského soudu nemohou obstát.*“

[34] Nyní posuzovaný případ je s právě citovaným rozsudkem v tomto ohledu takřka identický. Stěžovatel byl jakožto provozovatel obviněn z přestupku spáchaného tvrzeným řidičem nerespektováním červeného světelného signálu „Stůj!“ Námitku, že kamerový

pokračování

systém není ATP ve smyslu zákona o silničním provozu, uplatnil stěžovatel také až v žalobě. Městský úřad ani žalovaný se při rozhodování o přestupku vůbec nezabývali naplněním této zákonné podmínky, tedy povahou kamerového systému (ve správním spisu totiž oproti okolnostem řešeným v citovaném rozsudku není ani fotografie či název zařízení). V reakci na žalobní argumentaci se k ní proto jako první skutečně vyjádřil až krajský soud v napadeném rozsudku, jak zdůraznil stěžovatel.

[35] Jelikož se jedná o totožné případy, musí dát NSS stěžovateli za pravdu, že napadený rozsudek byl nezákonný. Krajský soud totiž konstatoval, že přestupek byl zjištěn pomocí ATP, ačkoliv takový závěr městský úřad ani žalovaný neučinili a ani se o to nepokusili. Jelikož zjištění přestupku pomocí ATP je ve světle výše citované judikatury nezbytnou zákonnou podmínkou odpovědnosti provozovatele vozidla, byl městský úřad povinen se v odůvodnění rozhodnutí věnovat naplnění této zákonné podmínky.

[36] NSS proto uzavírá, že rozhodnutí městského úřadu a žalovaného a také rozsudek krajského soudu jsou nezákonné z důvodu nedostatečného zkoumání podmínek odpovědnosti za přestupek provozovatele podle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Tato kasační námitka je tedy důvodná.

3. 5. K námitce nepřijatelného dokazování v přestupkovém řízení

[37] Stěžovatel brojí rovněž proti způsobu, kterým se krajský soud v napadeném rozsudku vypořádal s námitkou, že pokud byl kamerový systém ATP, měla obecní policie podle § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, povinnost zveřejnit informaci o zřízení ATP. Takovou informaci však soud v napadeném rozsudku pouze neurčitě konstatoval, když jen krátce uvedl, že je dostupná na webových stránkách města. Krajský soud však tuto skutečnost nedokazoval a pro zmíněný závěr neexistuje opora ani ve správním spise.

[38] Na relevanci uvedené námitky v řízení o přestupku zdejší soud ve své judikatuře již opakovaně upozornil (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2025, čj. 3 As 31/2024-27, bod 15 a zde citovaná judikatura). NSS proto musí dát stěžovateli za pravdu, že obecní policii skutečně stíhá zákonná povinnost zveřejnit informaci o zřízení kamerového systému. Souhlasí také s tím, že konstatování krajského soudu je neurčité a napadený rozsudek mohl obsahovat konkrétnější popis způsobu ověření splnění zákonné podmínky.

[39] V posuzovaném případě je však tato námitka bezpředmětná vzhledem k tomu, že se městský úřad ani žalovaný nezabývali ani tím, zda byla splněna podmínka zaznamenání přestupku pomocí ATP. Sám stěžovatel ostatně formuloval tuto námitku pouze pro případ, že by se podle zdejšího soudu skutečně jednalo o ATP. NSS proto považuje za předčasné se této eventuální námitce věnovat, jelikož napadená rozhodnutí jsou nezákonná právě v tom ohledu, že se městský úřad nezabýval povahou kamerového systému. Dospěje-li městský úřad po zrušení rozhodnutí k závěru, že v této věci byl přestupek zaznamenán pomocí ATP, je třeba se ve správním řízení také vypořádat s tím, zda městská policie dostala zmiňované zákonné povinnosti a zveřejnila informaci o zřízení kamerového systému.

4. Závěr a náklady řízení

[40] NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). Zruší-li NSS rozhodnutí krajského soudu a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.).

[41] V posuzované věci má nezákonnost, pro kterou měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit, původ již v řízení před prvostupňovým správním orgánem; krajský soud by tedy, vázán závazným právním názorem kasačního soudu, nemohl postupovat jinak, než obě správní rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. NSS proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. sám rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. V něm bude městský úřad vázán právním názorem vysloveným NSS.

[42] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. platí, že zruší-li NSS podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. též rozhodnutí žalovaného správního orgánu, rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Vzhledem k tomu, že tímto rozsudkem byla zrušena též předcházející správní rozhodnutí, řízení před správními soudy je skončeno, přičemž z procesního hlediska byl jeho procesně úspěšným účastníkem stěžovatel. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů celého řízení. Podle § 57 odst. 1 s. ř. s. náklady řízení představují zejména zaplacené soudní poplatky, odměna zástupci stěžovatele a jeho hotové výdaje.

[43] Stěžovatel zaplatil soudní poplatky ve výši 3 000 Kč za řízení o žalobě a 5 000 Kč za řízení o kasační stížnosti.

[44] Dále byl v řízení před krajským soudem a NSS zastoupen advokátem, proto mu náleží také náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením. Její výše se v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. určí podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

[45] V řízení o žalobě učinil zástupce stěžovatele dva právní úkony, a to převzetí právního zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu) a podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), ve výši 3 100 Kč za každý úkon. Náhrada hotových výdajů činí 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před krajským soudem činí 6 800 Kč.

[46] V řízení o kasační stížnosti učinil zástupce stěžovatele jediný právní úkon, a to podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), v hodnotě 4 620 Kč. Náhrada hotových výdajů činí 450 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před NSS činí 5 070 Kč.

[47] Náklady stěžovatele proto činí 14 362,70 Kč včetně DPH a společně se zaplacenými soudními poplatky celkem 22 362,70 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2025

pokračování

Vojtěch Šimíček
předseda senátu